

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2996/2021
15.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Емил Лилић, адвокат из ..., против туженог Индустрија смрзнуте хране „Фриком“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Татјана Суџум, адвокат из ..., ради утврђења радног односа, поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 број 2537/2020 од 28.07.2021. године, у седници већа одржаној дана 15.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, па се **ПРЕИНАЧАВА** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 број 2537/2020 од 28.07.2021. године тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Нишу П1 број 2938/19 од 02.07.2020. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу плати 33.000,00 динара на име трошкова ревизијског поступка у року од осам дана од пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 број 2938/19 од 02.07.2020. године усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено да је тужилац са туженим засновао радни однос на неодређено време почев од 15.05.2013. године. Ставом 2. изреке су поништени као незаконити Уговор о раду број ... од 23.05.2013. године, Уговор о раду број ... од 12.11.2013. године, Уговор о раду број ... од 12.05.2014. године и сва решења о отказивању уговора о раду закључно са решењем о отказу број .../... од 09.09.2014. године. Тужени је обавезана да тужиоца врати на рад и призна му сва права на раду и по основу рада у року од осам дана од дана пријема пресуде, те је обавезан да му накнади трошкове поступка у износу од 267.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 број 2537/2020 од 28.07.2021. године преиначена је пресуда Основног суда у Нишу и одбијени су сви захтеви тужиоца, те је

тузилац обавезан да туженој накнади трошкове поступка у износу од 249.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Благовременом ревизијом тужилац побија правноснажну другостепену пресуду због погрешне примене материјалног права указујући да је другостепени суд погрешно рачунао рок за подношење тужбе, те да је извео погрешан закључак о преклузији тужиочевог права. Предлаже да се ревизија усвоји, другостепена пресуда укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је установио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена повреда из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су закључили Уговор о раду 23.05.2013. године којим је заснован радни однос на одређено време, на период од четири месеца, до 22.09.2013. године на радном месту ... . Решењем донетим 22.09.2013. године утврђено је да је тужиоцу радни однос престао истеком рока на који је заснован. Нови уговор је закључен 12.11.2013. године, на одређено време од шест месеци, односно до 11.05.2014. године на пословима ... . Решењем достављеним тужиоцу 09.05.2014. године утврђено је да тужиоцу радни однос престаје 11.05.2014. године због истека уговореног рока. Затим је закључен уговор 12.05.2014. године на одређено време од четири месеца, до 11.09.2014. године, такође на пословима ... . Решењем донетим 09.09.2014. године, достављеним тужиоцу 22.09.2014. године, утврђено је да му радни однос престаје дана 11.09.2014. године, због истека рока на који је заснован. Тужилац је марта 2013. године почео са пробним радом ради обуке за послове ... . Када је тужена сматрала да је стекао потребно знање и искуство, дана 29.04.2013. године, почео је са радом као ..., али без закључења уговора о раду. У достављеним путним налозима од 29.04.2013, 30.04.2013, 02.05.2013, 03.05.2013, 06.05.2013. и 11.05.2013. године, уписано је име тужиоца као члана посаде. Исто произлази и из тахографских листа за исти период, а све листе и налози датирају пре уговора о раду, односно од 11.05.2013. до 23.05.2013. године. Из лекарског уверења надлежне лекарске комисије утврђено је да је потврђено да је тужилац способан за управљање моторним возилима „Б“, „Ц“ и „Е“ категорије што је неопходни услов за заснивање радног односа, с тим да недостаје датум издавања. Оверена копија датира 14.05.2013. године. Тужилац је тврдио да је радни однос заснован ступањем на рад код тужене без закљученог уговора о раду, па тужбом тражи утврђење да је радни однос заснован, те да се пониште доцније закључени уговори о раду на одређено време, као и решења о отказу уговора због истека времена на који су закључени.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд закључује да је тужилац ступањем на рад дана 15.05.2013. године без закљученог уговора о раду, засновао радни однос на неодређено време. Зато поништава као незаконите све доцније закључене уговоре о раду на одређено време, као и решења о утврђењу престанка радног односа због истека времена на који су исти уговори закључени, те туженог послодавца обавезује да тужиоца врати на рад. Оцењујући благовременост поднете тужбе, налази да је иста поднета у оквиру рока предвиђеног чланом 195. став 2. Закона

о раду, јер је последње решење о отказу уговора о раду на одређено време донето 09.09.2014. године, а тужба је поднета 07.11.2014. године.

Другостепени суд не прихвата становиште првостепеног суда у погледу оцене благовремености поднете тужбе. С обзиром на утврђење првостепеног суда да је тужилац ступањем на рад 15.05.2013. године засновао радни однос на неодређено време, сматра да је 23.05.2013. године, када је закључио први уговор о раду на одређено време имао сазнање о повреди свог права, да је тада почео да тече преклузивни рок од 60 дана из члана 195. Закона о раду и да је рок истекао пре подношења тужбе. Стога другостепени суд преиначава првостепену пресуду и одбија захтеве тужиоца.

Према становишту Врховног касационог суда, другостепени суд је погрешно применио материјално право. Сагласно члану 195. став 2. Закона о раду, рок за покретање спора је 60 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права. Последње решење о отказу уговора о раду на одређено време тужиоцу је донето 09.09.2014. године, па је тек достављањем, односно пријемом овог решења тужилац сазнао за повреду и последицу изречену решењем. С обзиром да је тужба поднета 07.11.2014. године, произлази да је правилан закључак првостепеног суда да је тужба поднета у законом прописаном року. Стога је правилна одлука првостепеног суда о усвајању захтева за утврђење да је тужилац радни однос засновао са туженом на неодређено време ступањем на рад без закључења уговора о раду, на основу члана 32. став 2. Закона о раду, па су на основу члана 32. став 2. Закона о раду на неодређено време па су правилно као незаконити поништени доцније закључени уговори о раду на одређено време, као и решења о њиховим отказима, због истека времена на које су закључени.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци ове пресуде. С обзиром да је тужилац успео у ревизијском поступку, на основу члана 153, 164. и 165. ЗПП, досуђени су му трошкови у висини састава ревизије по важећој АТ.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић